

Verlag Infonamiddag Persoonsvolgende Financiering in Brussel

Inhoudstafel

2	1. Algemene introductie
3	1.1 Ook in Brussel?
3	2. Belangrijke hefboomen voor de persoonsvolgende financiering
3	2.1 Dienst Ondersteuningspan
4	2.1.1 Stappen in het DOP-proces
4	2.1.2 Praktisch
5	2.2 Rechtstreeks Toegankelijke Hulp
5	2.2.1 Praktisch
6	2.3 Basisondersteuningsbudget
7	2.4 Persoonsvolgend Budget
7	2.4.1 Hoe PVB aanvragen
8	2.4.2 Hoe besteden
8	2.4.3 Brussel en PVB?
9	2.4.4 Persoonsvolgend budget voor minderjarigen
9	2.4.5 Vragen gesteld tijdens de infonamiddag
11	2.4.6 Q&A door het VAPH
11	3. Nuttige links, adressen
12	4. Bibliografie

Voorwoord

Op woensdag 21 juni 2017 vond de infosessie Persoonsvolgende Financiering in Brussel plaats. Met 72 aanwezigen was het een drukke bedoening in de zaal Vossenplein van de Vlaamse GemeenschapsCommissie.

Tijdens deze namiddag hebben we de deelnemers geïnformeerd over de mogelijkheden en regelgeving aangaande de Persoonsvolgende Financiering voor Personen met een handicap in Brussel, aan de hand van casussen en een panelgesprek. De deelnemers kregen tijdens de uiteenzetting de kans om hun vragen neer te schrijven.

In dit document kan u de antwoorden op de vragen terugvinden alsook een algemene uitleg die werd gegeven door de panelleden tijdens de infonamiddag. We beseffen dat het gebald uitleggen van een complex systeem geen sinecure is. Bij het schrijven van dit document stelden we ons regelmatig de vraag “hoe gedetailleerd of algemeen beschrijf je iets?”.

De informatie in dit verslag is niet definitief of bindend. De VAPH-erkende sector is nog in volle transitie waardoor er regelmatig regelgevingen of richtlijnen worden bijgestuurd. Hierdoor kan informatie die vandaag actueel was, morgen al verouderd zijn.

Ik wil ter afsluiting mijn dank uiten aan de panelleden Charlotte Bertelee (Dienst Ondersteuningsplan Vlaams-Brabant en Brussel), Lieve Dekempeneer (De Lork), Koen Vander Beken (MPC St-Franciscus), Kristien Van Bauwel (Familiehulp), Lien Van de Wiel (Absoluut vzw). Hartelijk bedankt voor jullie heldere en vakkundige uitleg. Daarnaast wil ik Shana Jous van het BrAP bedanken voor de inhoudelijke feedback op dit document. Ook mijn oprechte dank aan Paulien Van Rijn en de Vlaamse GemeenschapsCommissie voor het ter beschikking stellen van de infrastructuur en de positieve samenwerking.

Veel leesplezier,

Sjoert P. Holtackers

Medewerker Kenniscentrum Welzijn Wonen Zorg

1. Algemene introductie

Deze algemene introductie is overgenomen uit het Dossier (R)evolutie binnen de sector personen met een handicap (BWR, 2016) en waar nodig aangevuld.

In de sector van personen met een beperking word je tegenwoordig om de oren geslagen met 3-letterige afkortingen zoals FAM, MFC, PVB, RTH, BOB, DOP, MDT, enz. Vaak in één adem genoemd met termen als zorggarantie, vermaatschappelijking, concentrische cirkels en inclusie. Kadering en context is nodig om deze begrippenhutsepot te verteren.

Alvorens stil te staan bij de huidige ontwikkelingen is het interessant om even terug te keren naar één van de cruciale aanleidingen waarin al de evoluties in de sector personen met een beperking kaderen. De aanleiding is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2006). Het verdrag vertrekt van het burgerschapsmodel dat stelt dat personen met een handicap volwaardige mensen met gelijke rechten zijn. Zij zijn burgers die alle kansen moeten krijgen om inclusief, volwaardig en zonder discriminatie deel uit te maken van de maatschappij.

België ratificeerde dit verdrag in 2009 en in 2010 presenteerde Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeurzen zijn nota 'Perspectief 2020 - Nieuw ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap'. In deze beleidstekst schuift de minister 11 strategische projecten naar voren om tegen 2020 **twee belangrijke doelstellingen** te bereiken:

- **Zorggarantie voor personen met de zwaarste ondersteuningsnood:** Met deze doelstelling wil de minister werk maken van de ellenlange wachtlijsten waarmee de sector personen met een handicap al vele jaren wordt geteisterd. Personen met een zware handicap wachten soms zeer lang op hulp en ondersteuning (zeker in het kader van residentiële opvang). Tegelijkertijd staan ook veel personen (met een lichte tot matige handicap) op de wachtlijst die eventueel geholpen kunnen worden via andere laagdrempelige partners. De minister wil dit aanpakken zodat personen met een zeer zware ondersteuningsnood snel adequate zorg en ondersteuning kunnen krijgen.
- **Geïnformeerde gebruikers die vraaggestuurde zorg en assistentie ontvangen:** Regie over je eigen leven voeren begint met geïnformeerde keuzes maken. Personen met een handicap moeten alle informatie krijgen om correcte beslissingen te nemen over de organisatie van hun zorg en ondersteuning.

De Vlaamse regering keurde een nieuwe regelgeving, met tal van decreten en besluiten, goed om haar beleidsintentie en het VN-verdrag in de praktijk om te zetten. Het werkveld en de personen met een handicap krijgen de mogelijkheid om hun zorg en ondersteuning te organiseren; zo gewoon waar mogelijk, uitzonderlijk waar moet. De ontwikkeling van deze nieuwe regelgeving zijn gekaderd in een model, met name het concentrische cirkelmodel van de AAMR (American Association for Mental Retardation).

Het cirkelmodel telt 5 niveaus die elk een andere vorm van ondersteuning voorstellen:



Zelfzorg: de zorg en ondersteuning die de persoon met een handicap zelf opneemt.

Gebruikelijke zorg: de normale, dagelijkse zorg die partners, ouders, inwonende kinderen en/of andere huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden.

Zorg en ondersteuning die geboden worden door informele contacten: **familie, vrienden, burens ...**

Professionele zorg en ondersteuning van de **algemene zorg en dienstverlening:** diensten maatschappelijk werk, centra algemeen welzijnswerk, diensten gezinszorg, initiatieven kinderopvang ... Deze vorm van ondersteuning is voor alle burgers toegankelijk.

Professionele zorg en ondersteuning door het **VAPH gefinancierd.**

1.1. Ook in Brussel?

Personen met een handicap kunnen in Brussel bij diverse overheidsdiensten en organisaties terecht voor erkenning, tegemoetkoming, zorg en ondersteuning. Kort opgesomd:

Erkenning voor financiële tegemoetkomingen:

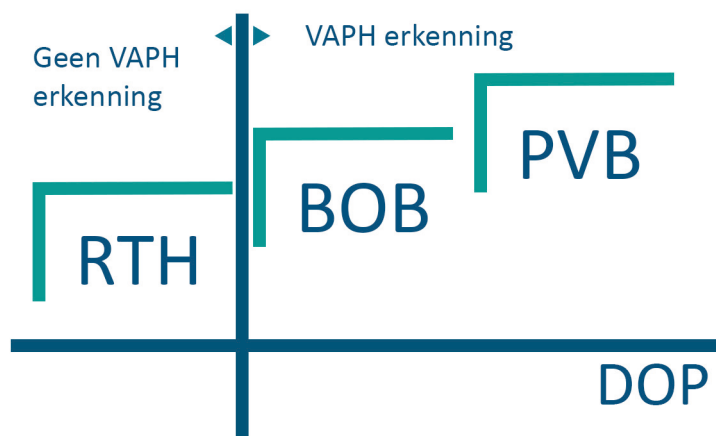
Integratietegemoetkoming, inkomensvervangende tegemoetkoming: Federale overheidsdienst voor Sociale zekerheid - directie generaal personen met een handicap (**FOD SZ**)

Erkenning voor toegang tot gespecialiseerde zorg en ondersteuning:

- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (**VAPH**)
- Personne Handicapée Autonomie Recherche (**PhARE**)
- Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (**GGC**)

2. Belangrijke hefboomen voor de persoonsvolgende financiering

In essentie gaat de persoonsvolgende financiering over het *basisondersteuningsbudget* en het *persoonsvolgend budget*. Tegelijkertijd maakt de persoonsvolgende financiering deel uit van een groter geheel: initiatieven om hulpverlening te organiseren in de geest van “zo gewoon waar mogelijk, uitzonderlijk waar moet”. De Dienst Ondersteuningsplan en de Rechtstreeks Toegankelijke Hulp zijn in Brussel een belangrijke hefboom voor intersectoraal werken.



2.1. Dienst Ondersteuningsplan

De Dienst Ondersteuningsplan (DOP) is een gratis dienstverlening voor personen met een beperking en hun netwerk. De Dienst Ondersteuningsplan Vlaams-Brabant en Brussel vzw informeert en begeleidt personen met een handicap (of een vermoeden van handicap) over mogelijke ondersteuning en/of aanpassingen waarop zij beroep kunnen doen om hen in staat te stellen een kwaliteitsvol leven te leiden. Samen bekijken ze welke vragen, wensen en noden er zijn; over wonen, dagbesteding, opleiding, vrije tijd, administratie... Dit proces leidt tot een ondersteuningsplan: een overzicht van de wensen, noden en mogelijkheden dat de basis vormt om zorg en ondersteuning te organiseren. Men kan eveneens een ondersteuningsplan-persoonsvolgend budget laten opmaken. Dit is nodig om een Persoonsvolgend Budget bij het VAPH aan te vragen.

2.1.1. Stappen in het DOP-proces

Stap 1: Wie ben jij?

- DOP zoekt uit wat de cliënt kan, wie hij is en wat hem typeert.
- Ze bespreken of er mensen zijn die de cliënt kent en wenst te betrekken bij het proces. DOP streeft er naar om een proces te doorlopen met de cliënt en zijn netwerk, maar respecteert de keuze van de cliënt als hij dit niet wenst. Een netwerk is geen vereiste voor DOP Vlaams-Brabant en Brussel om een proces aan te gaan.

Stap 2: Wat wil je?

- Stilstaan bij de vragen van de cliënt, samen met zijn netwerk.
- Bespreken wat de cliënt wilt veranderen, wat hij wilt behouden in zijn leven en wat er hiervoor nodig is.
- Kiezen met welke vraag eerst aan de slag gegaan wordt.

Stap 3: Wat heb je nodig?

- Samen met de cliënt zoekt DOP welke mensen en/of diensten hem kunnen helpen.
- Ze bekijken samen hoe de cliënt met deze mensen en/of diensten in contact kan komen.
- Indien nodig, legt DOP met de cliënt het eerste contact.
- DOP overlegt met die mensen en/of diensten welke ondersteuning ze kunnen bieden en maken concrete afspraken. Ze zoeken ook naar personen en manieren om deze afspraken op te volgen na voltooiing van het DOP-proces.

Het ondersteuningsplan is een beschrijving van:

- De mogelijkheden en ondersteuningsnoden van de cliënt
- De vragen die werden besproken
- De oplossingen die hiervoor werden gevonden
- Bij welke mensen en/of diensten de cliënt terecht kan
- Welke afspraken er met hen werden gemaakt en hoe ze worden opgevolgd

2.1.2. Praktisch

De dienstverlening van DOP is **gratis**. De cliënt dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Een (vermoeden van een) beperking hebben.
- Wonen in Vlaams-Brabant of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Een rijksregisternummer hebben (burgers ingeschreven in het vreemdelingenregister kunnen eveneens een DOP-proces aangaan).
- Jonger zijn dan 65 jaar. Indien de cliënt reeds erkend is als persoon met een handicap door het VAPH geldt deze leeftijdsgrens niet.

Een DOP-proces duurt ongeveer een jaar met een gemiddelde frequentie van één gesprek per maand. Er bestaat een verkorte procedure specifiek voor de aanvraag van een persoonsvolgend budget.

Vier gesprekken zijn in deze procedure het minimum

Algemeen: www.dop-vbb.be

E: info@dop-vbb.be

Regio Brussel: Koningsstraat 294, 1210 Sint-Joost-Ten-Node

T: 02/201.76.43

E: brussel@dop-vbb.be

Regio Halle/Vilvoorde: Hendrik Ghyselenstraat 26-28, 1750 Lennik

T: 02/460.69.60

E: hallevilvoorde@dop-vbb.be

Regio Leuven: Kruisstraat 1/10, 3390 Tielt-Winge

T: 016/56.56.30

E: leuven@dop-vbb.be



2.2. Rechtstreeks Toegankelijke Hulp

Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) is een laagdrempelige vorm van ondersteuning en zorg aangeboden door VAPH-erkende voorzieningen voor personen die nog geen erkenning van handicap hebben. RTH vereist geen voorafgaandelijke erkenning door het VAPH. Dit is een grote troef, in bijzonder voor kwetsbare cliënten die niet bereid zijn om een VAPH-erkenning aan te vragen, maar nood hebben aan extra begeleiding.

Via RTH kan een persoon met een vermoeden van handicap beroep doen op:

- **Begeleiding:** deze bestaat uit individuele ondersteuning en gesprekken met de cliënt, aan huis of op een dienst. De begeleiding beslaat uiteenlopende thema's: budget, werksituatie, relaties, opvoeding, zelfstandig wonen ...
- **Dagopvang:** men kan overdag (halve of volledige dag) bij een VAPH-erkende voorziening terecht voor een zinvolle dagbesteding zoals: creatieve activiteiten, zelfredzaamheidstraining, vaardigheidstraining ...
- **Verblijf en logeren:** men kan overnachten in een VAPH-erkende voorziening. De avond- en ochtendbegeleiding worden gegarandeerd.
- **Groepsbegeleiding:** is een psychosociale ondersteuning, minimaal één uur en maximaal twee uren, voor twee of meer personen met een handicap of hun netwerk.

De laagdrempeligheid van RTH biedt veel kansen om met andere eerstelijnsdiensten (zoals thuis-, en gezinszorg, centra algemeen welzijnswerk ...) samen te werken. Dit behelst bijvoorbeeld wederzijdse expertisesebeoordeling tussen organisaties of gezamenlijke begeleidingen van cliënten.

2.2.1. Praktisch

Voor wie?

- Personen met een vermoeden van handicap jonger dan 65 jaar¹.
- In het bezit van een rijksregisternummer.
- Met een domicilie in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

RTH kan gecombineerd worden met begeleiding door een Dienst Ondersteuningsplan, een Basisondersteuningsbudget en individuele materiële bijstand. RTH is combineerbaar met hulpverlening van niet-VAPH erkende organisaties, zoals CAW's, thuis- en gezinszorg ...

RTH kan niet gecombineerd worden met zowel niet rechtstreeks toegankelijke hulp als met een PAB.

Frequentie

Rechtstreeks Toegankelijke Hulp werkt met een puntensysteem. Per kalenderjaar kan een cliënt beroep doen op 8 punten RTH. Deze punten kunnen verdeeld worden over de verschillende begeleidingsvormen. Zo een begeleidingsmoment komt overeen met een bepaald aantal punten:

- Mobiele begeleiding 0,22 punten
- Ambulante begeleiding 0,155 punten
- Dagopvang (volledige dag): 0,087 punten
- Verblijf: 0,130 punten

Hoe de begeleidingen doorheen een jaar worden gepland, hangt af van de noden en wensen van de cliënt. Het is bijvoorbeeld perfect mogelijk om in het begin van het jaar intensiever begeleid te worden en minder tijdens de zomervakantie. De cliënt kan zelf een simulatie maken van de wenselijke of noodzakelijke begeleiding teneinde zijn punten RTH te besteden:

<http://www.vaph.be/tools/rth/simulatie-besteding-rth-punten/>

1 Een cliënt dient voor zijn 65ste aan te vatten met RTH. Indien dit het geval is, kan hij RTH blijven genieten na zijn 65ste. RTH kan aangevat worden bij personen ouder dan 65 jaar indien zij ooit een erkenning VAPH hebben ontvangen.

Kostprijs

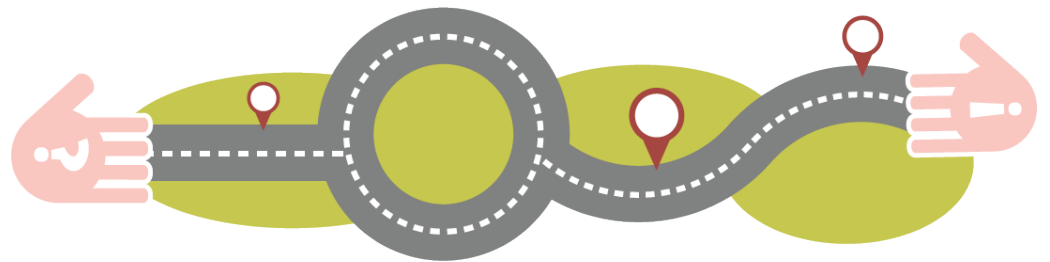
Een RTH dienst kan een bijdrage vragen voor de geleverde RTH-prestaties. De grootte van een bijdrage mag nooit hoger zijn dan deze bepaald door het VAPH. Voor 2017 zijn de (maximum)bijdragen:

Ondersteuningsfunctie	Maximale persoonlijke bijdrage in 2017
Ambulante begeleiding	€ 5,13
Mobiele begeleiding	€ 5,13
Groepsbegeleiding	€ 5,13
Dagopvang (dag)	€ 9,75
Verblijf (nacht)	€ 24,52

Adressen

Je kan bij het BrAP terecht voor alle informatie over de voorzieningen die in Brussel RTH aanbieden.

www.brap.be
T: 02/201.76.43
E: info@brap.be



BRAP - BRUSSELS AANMELDINGSPUNT VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

2.3. Basisondersteuningsbudget

Het BOB (basisondersteuningsbudget) is een forfaitair bedrag van € 300 per maand (vast en niet belastbaar) dat wordt toegekend aan personen met een erkende handicap en een ondersteuningsnood. Dit bedrag is er om personen met een extra (maar niet te zware) zorgnood de kans te geven om aanvullende hulp in te kopen of reeds bestaande hulp mee te betalen, zoals: poetshulp, huishoudhulp, een psycholoog... Het kan eveneens gebruikt worden om dienstencheques te kopen. Het bedrag van een BOB moet niet worden verantwoord en is vrij te besteden. Een BOB is niet te combineren met een Persoonsvolgend Budget.

Om beroep te kunnen doen op een basisondersteuningsbudget moet een cliënt aan volgende voorwaarden voldoen:

- Erkende handicap hebben (door VAPH of FOD)
- Vastgestelde ondersteuningsnood hebben (door het VAPH)
- Aangesloten zijn bij de Vlaamse Sociale Bescherming

Vlaamse Sociale Bescherming en Brussel.

Brusselaars zijn niet verplicht aan te sluiten bij de Vlaamse Sociale Bescherming. Zij kunnen zich vrijwillig aansluiten bij een zorgkas vanaf het jaar waarin ze 26 worden. Om een basisondersteuningsbudget te krijgen, is aansluiting echter noodzakelijk. Het niet tijdig aansluiten bij een zorgkas kan leiden tot een wachttijd. Opvallend goed nieuws is dat Brusselaars zich tot 2020 kunnen aansluiten bij een zorgkas zonder wachttijd (enkel voor BOB).

De invoering van het BOB gebeurt gefaseerd, omwille van budgettaire redenen: de groepen van rechthebbers² tot 2018 liggen reeds vast. Na 2018 wordt de invoering van het BOB geëvalueerd en bijgestuurd³.

2.4. Persoonsvolgend Budget

Een Persoonsvolgend Budget (PVB) is een gepersonaliseerd bedrag dat een persoon met een erkende handicap jaarlijks krijgt. Met dit bedrag kan een cliënt zorg en ondersteuning inkopen bij een VAPH erkende dienst. Hij kan een deel van het budget gebruiken om reguliere diensten in te schakelen, persoonlijke assistenten aan te werven, enz. De cliënt met een persoonsvolgend budget is niet meer beperkt tot één zorgvorm. Hij kan diverse vormen van zorg en ondersteuning combineren en afstemmen op zijn leven en netwerk. Zo kan hij bijvoorbeeld met zijn PVB Familiehulp inschakelen, naar een dagcentrum gaan, ondersteund worden door een vrijwilliger voor zijn boodschappen ...

Een Persoonsvolgend Budget is een bedrag (cash) dat de cliënt zelf beheert en moet verantwoorden. Hij kan kiezen om te werken met een voucher (cheque), waardoor het beheer en de verantwoording door het VAPH gebeuren. Een combinatie van beide systemen is eveneens mogelijk.

Niet alle kosten kunnen betaald worden met een persoonsvolgend budget. Het PVB is er om ondersteuning en diensten te betalen, maar niet om woon- en leefkosten te vergoeden. Het VAPH definieert deze kosten als volgt:

- Onder woonkosten wordt verstaan de vergoeding voor het gebruik of de huur van een woning, kamer, studio of appartement en eventueel gemeenschappelijke ruimtes met inbegrip van de vergoeding voor het gebruik van water, verwarming en elektriciteit en de vergoeding van normale en kleine reparaties (zoals bepaald in de huurwetgeving).
- Onder leefkosten wordt verstaan de vergoeding voor het levensonderhoud. Dit betreft onder meer de kosten voor voeding, drank, onderhoud en schoonmaak woning en gemeenschappelijke ruimtes, aansluiting internet, TV en telefoon, was- en strijkservice, medicatie, verzorgingsproducten, kleding, vervoer, ontspanning, abonnementen, persoonlijke verzekeringen.

Deze kosten moet de cliënt zelf betalen met eigen inkomsten, door arbeid of een inkomensvervangende tegemoetkoming van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

2.4.1. Hoe PVB aanvragen

Een persoonsvolgend budget aanvragen is een complex en lang proces waarbij de cliënt enkele stappen moet doorlopen.

- 1 Schrijven van een **Ondersteuningsplan** waarin de cliënt beschrijft wat hij wilt en welke ondersteuning hij wenst. De cliënt kan dit zelf schrijven, zich laten bijstaan door hulpverleners (bv van een mutualiteit) of een (verkort) DOP-proces aangaan.

TIP: Ondersteuningsplannen die via een DOP worden ingediend worden automatisch goedgekeurd. Andere ondersteuningsplannen moeten eerst geëvalueerd worden en soms worden aangevuld, of opnieuw worden opgesteld.

- 2 Na het schrijven van het ondersteuningsplan moet de cliënt naar een erkend **multi-disciplinair team** (MDT) om zijn zorgnood te bepalen. (een diagnose van één arts is niet voldoende). Een MDT is meestal verbonden aan een mutualiteit, een revalidatieziekenhuis, ...

- 3 Het verslag van het MDT en het ondersteuningsplan worden ingediend bij het **VAPH**. Het VAPH bepaalt of de persoon al dan niet een erkenning van handicap krijgt, welke budgetcategorie PVB overeenkomt met zijn zorgnood en hoe dringend zijn vraag is (prioriteitengroep). Deze beslissing laat het VAPH aan de cliënt weten per brief. Tenslotte dient de cliënt wachten tot er budget beschikbaar is en hij hoog genoeg op de wachtlijst staat, om zijn PVB te ontvangen.

Het hele proces van het indienen van een vraag naar budget tot het desbetreffende budget kan enkele jaren duren; er tijdig aan beginnen is de boodschap. Exacte wachttijden zijn moeilijk te voorspellen omdat we momenteel in een transitieperiode zitten.

2.4.2. Hoe besteden

Zodra er een budget beschikbaar is, ontvangt de cliënt een terbeschikkingstellingsbrief. Na ontvangst van deze brief, heeft hij 4 maanden de tijd om dit budget op te vragen en te besteden. Het is echter niet noodzakelijk dat de volledige budget en hulpverleningstraject geregeld zijn. Eén overeenkomst met bijvoorbeeld een dienst thuis- en gezinszorg is reeds voldoende.

Een cliënt kan zelf zijn ondersteuning en zorg organiseren en coördineren of zich laten bijstaan door een bijstandsorganisatie. Momenteel zijn er vijf bijstandsorganisaties erkend door het VAPH:

- Absoluut vzw - T: 03/259.08.85 – W: www.absoluutvzw.be
- Alin vzw - T: 02/506.04.95 – W: www.alin-vzw.be
- MyAssist vzw – T: 016/23.95.82 – W: www.myassist.be
- Onafhankelijk Leven – T: 09/395.55.10 – W: www.onafhankelijkleven.be
- ZOOM vzw – T: 0468/406.606 – W: www.zoomvzw.be

Een bijstandsorganisatie kan helpen met:

- Het kiezen van de juiste ondersteuning
- Het afsluiten van contracten
- Ondersteuning bieden bij de onderhandeling met zorgaanbieders. Helpen vergelijken van prijzen ...
- Overleggen met zorgaanbieders
- Ondersteuning als je zelf een werkgever wil zijn
- Hulp bij het beheren van uw budget en de verantwoording aan het VAPH

Meer informatie over hoe je een persoonsvolgend budget besteed, vind je op:

<https://www.vaph.be/documenten/bestedingsregels-persoonsvolgend-budget>

2.4.3. Brussel en PVB?

Het Brusselse zorg- en ondersteuningsaanbod is divers, maar helaas versnipperd, in bijzonder aangaande gespecialiseerde ondersteuning voor personen met een beperking. Organisaties voor personen met een handicap in Brussel kunnen erkend worden door één van drie subsidiërende overheden:

- Vlaamse overheid (via het VAPH)
- Brusselse overheid (via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie GGC)
- Franse Gemeenschapscommissie COCOF (via de Phare)

Om toegang te krijgen tot intensieve, gespecialiseerde zorg en ondersteuning moet je jou laten erkennen als persoon met een handicap door het VAPH of de Phare. In sommige gevallen kan je eveneens een erkenning GGC vragen. Onderstaande tabel toont de toepassing van erkenningen en voorzieningen.

	VAPH-voorziening	GGC-voorziening	Phare-voorziening
Erkenning VAPH (PVB)	Ja	Ja, MAAR	Neen
Erkenning Phare	Neen	Ja	Ja

- GGC en COCOF erkende voorzieningen hanteren nog steeds een instellingsgebonden financiering. Voorzieningen erkend door het VAPH worden gefinancierd door persoonsvolgende budgetten.
- Elke overheid heeft eigen erkenningsprocedure en -regels.
- Alle overheden hanteren een **cumulverbod**, om dubbele financiering te voorkomen. Dat betekent dat er exclusiviteit geldt; een subsidiërende overheid voorziet geen financiële bijdrage aan organisaties die een andere overheid subsidieert. Zodoende kan je niet met een VAPH-erkenning terecht in een Phare-voorziening en omgekeerd.

- Met een VAPH- of Phare-erkenning kan je wel terecht bij organisaties erkend door de **GGC. LET WEL!** Sinds de invoering het Persoonsvolgend Budget is dit complexer geworden. De bestedingsregels voor een PVB stellen duidelijk dit budget niet kan worden gebruikt om zorg en ondersteuning in te kopen bij GGC of Phare erkende voorzieningen of organisaties. Indien een persoon met een PVB alsnog beroep wil doen op zorg en ondersteuning van een voorziening of organisatie met een GGC-erkenning, dan moet hij afstand doen van zijn via het VAPH verkregen budget. Wil die persoon vervolgens aanspraak maken op een PVB, dan dient de hele aanvraagprocedure, inclusief de geldende wachttijd, opnieuw doorlopen te worden.
 - o Het VAPH is zich bewust van deze complexiteit en onderzoekt met de betrokken overheden (juni 2017) de regelgeving en knelpunten hierin.

2.4.4. Persoonsvolgend budget voor minderjarigen

Het is de bedoeling om persoonsvolgende budgetten op termijn toegankelijk te maken voor zowel meerderjarigen als minderjarigen met een handicap. Meerderjarigen kunnen reeds een aanvraag indienen voor een PVB, terwijl voor minderjarigen de voorbereidingen bezig zijn opdat dit voor het einde van deze regeerperiode operationeel wordt. Tot nader order kunnen minderjarigen met een handicap via de **Integrale Toegangspoort** hun vraag naar hulpverlening stellen.

Vanaf 2017 worden geleidelijk aan persoonsvolgende budgetten toegekend aan jongvolwassenen die ondersteund worden in een multifunctioneel centrum en reeds een aanvraag indienden voor volwassenenondersteuning. Met het oog op zorgcontinuïteit werkt het VAPH aan een vlotte overgang. Meer informatie over hoe dit in zijn werk gaat, kan je lezen op de website van Absoluut vzw: <http://www.absoluutvzw.be/2017/07/Brief-terbeschikkingstelling-PVB-voor-minderjarigen-uit-MFC>

Jongeren die nog geen aanvraag indienden voor volwassenenondersteuning, dienen de reguliere aanvraagprocedure PVB te volgen. Zij kunnen vanaf hun 17e een aanvraag voor ondersteuningsplan-PVB indienen, en zodoende kunnen zij vanaf hun 16e eventueel een DOP-vraagverduidelijkingsproces aanvatten.

2.4.5. Vragen gesteld tijdens de infonamiddag

Onderstaande vragen werden gesteld tijdens de infonamiddag. Samen met het Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met handicap hebben we deze beantwoord.

Welke combinatiemogelijkheden zijn er met een PVB?

Het VAPH heeft een webpagina waar informatie staat over de mogelijke combinatiemogelijkheden: <https://www.vaph.be/welke-budgetten-en-tegemoetkomingen-kunt-u-combineren>

Wat als het aanbod PVB niet aan de verwachtingen van een cliënt voldoet?

Een cliënt kan verschillende zaken doen wanneer hij niet tevreden is over de geboden ondersteuning:

- o Hij kan in dialoog gaan met de zorgaanbieder en zijn begeleidings-overeenkomst herbekijken
- o Hij kan een verhoging van zijn budget aanvragen als dit ontoereikend blijkt te zijn (rekening houdende met wachttijden en de aanvraagprocedure)
- o Hij kan een nieuwe zorgaanbieder zoeken

Bij elke optie kan een cliënt zich laten begeleiden door een bijstandsorganisatie voor advies en ondersteuning.

Zijn er vaste formules om de woon- en leefkosten te berekenen?

Alle informatie hierover is terug te vinden:

<http://www.vaph.be/vlafo/view/nl/5211729>

<http://www.vaph.be/vlafo/view/nl/11922498-Bijdragen++woon+-en+leefkosten.html>

Mijn cliënt wacht op een PVB, welke zorg en ondersteuning is er ondertussen mogelijk?

Een cliënt die wacht op een PVB kan ten alle tijden gebruik maken van het reguliere hulpverleningsaanbod (mutualiteiten, thuiszorg, CAW, CGG ...). Voor specifieke zorg en ondersteuning (in functie van zijn handicap) kan hij terecht bij het aanbod rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Deze partners zullen in overleg met de cliënt en met elkaar hun hulpverlenersaanbod afstemmen zodat de zorg- en ondersteuningsnoden zo veel mogelijk worden ingevuld.

Wat als een cliënt zijn PVB niet volledig opgebruikt?

Eens er een contract is opgestart met een dienst of voorziening, wordt het budget van de cliënt niet vermindert. Indien er geen contract opgestart wordt, krijgt de cliënt een verwittiging en na enkele verwittigen wordt het budget pas afgenomen.

wel vervalt het overtollig budget op het einde van het jaar en krijgt de cliënt een nieuwe teller. Het budget kan dus niet worden meegenomen naar het volgende jaar.

Het budget wordt enkel verminderd als het VAPH hun oog hier op valt. En het bestede bedrag <> het gekregen bedrag echt heel veel verschilt (het gaat niet om een paar duizenden euro's).

Mag ik een PVB inzetten in een woonzorgcentrum?

Je kan een Persoonsvolgend Budget inzetten in een woonzorgcentrum erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Woonzorgcentra erkend door de GGC of de COCOF kunnen niet betaald worden met een PVB.

Hoe zit het met commerciële groepen en kwaliteit van zorg?⁴

De huidige regelgeving (juni 2017) bepaalt de voorwaarden voor de besteding van een persoonsvolgend budget, waarbij ongereguleerde commerciële partners uitgesloten zijn.

Is taal de doorslaggevende factor in de keuze voor VAPH of Phare?

Taal is niet onbelangrijk. Een cliënt heeft recht op kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning, waarbij taal een belangrijke factor is. Anno 2017 is het belangrijk om na te denken over het financieringssysteem dat VAPH en Phare hanteren: een persoonsgebonden financiering (VAPH) of een instellingsgebonden financiering (Phare).

Wanneer laat ik iemand met een Phare erkenning overstappen naar een PVB?

Indien een cliënt expliciet kiest voor Vlaams erkende zorg en ondersteuning met een persoonsvolgend budget, is de overstap van Phare naar VAPH mogelijk. De cliënt dient de volledige aanvraagprocedure voor een PVF te doorlopen, wat jaren kan duren. De cliënt zal bovendien zijn zorg en ondersteuning bij de Phare moeten stopzetten, waardoor het risico bestaat dat hij een periode zonder ondersteuning kan vallen.

Hoe breng je het netwerk van een cliënt in kaart.

Om het netwerk van mensen in kaart te brengen heeft DOP specifieke methodieken uitgewerkt. Ook krijgen DOP medewerkers hiervoor opleidingen. Grotendeels is dit afhankelijk van de cliënt en zijn situatie. We kunnen enkele tips geven; visueel werken (tekeningen, woorden opschrijven op een groot blad, structuur brengen-groeperen...), observeren van de woning van de cliënt: zijn er foto's? deze foto's als aanknooppunt gebruiken, vragen waar de persoon terecht kan als hij/zij boos is, verdrietig is, blij is...

Wat kan je allemaal doen betreffende zorg en ondersteuning in afwachting van je PVB.

DOP kan helpen om dit uit te zoeken wat er kan in afwachting van het PVB. DOP kan ruim en onafhankelijk met mensen kijken naar tussenoplossingen. Aan de hand van de concentrische cirkels. Vaak wordt er gekeken naar RTH diensten in combinatie met reguliere diensten. Men moet goed weten dat er kan gekeken worden naar mogelijkheden, maar deze blijven beperkt (minder intensief) en niet zo ideaal als een budget.

Bestaat er een Franstalige BrAP?

BrAP is een Brusselse dienst die zich richt naar alle Brusselaars met een vraag rond handicap. Zowel Nederlandstaligen als Franstaligen. Ook kunnen er vragen gesteld worden in het Engels.

BrAP kan oplossingen zoeken in het Nederlandstalige circuit, maar even goed in het Franstalige circuit. BrAP heeft dan ook de taak om onafhankelijk te zijn.

Bestaat er vanuit de Phare ook een dienst zoals DOP?

Er bestaat vanuit Phare geen dienst als DOP. Er bestaan wel service d'accompagnement's, maar deze bieden niet het zelfde als DOP, zij beperken zich tot de Franstalige kant van de hulpverlening in Brussel. DOP kijkt niet enkel binnen Nederlandstalige circuit, maar evenzeer naar het Franstalige circuit, of wat er ook nodig is voor de cliënt. Kortom iedereen kan bij DOP terecht ongeacht de taal (Nederlands, Frans, Engels of andere talen. We werken dan met interculturele bemiddelaars of tolken)

Moet een cliënt in een MFC blijven om aanspraak te maken op een PVB in kader van de zorgcontinuïteit

Vanaf 2017 zullen geleidelijk aan persoonsvolgende budgetten toegekend worden aan de jongvolwassenen die nog ondersteund worden binnen een multifunctioneel centrum en die reeds een vraag stelden naar volwassenenondersteuning. Zowel de jongvolwassenen die geregistreerd stonden op de centrale registratie van zorgvragen (CRZ) met een geldig PEC ticket, als de jongvolwassenen die de aanvraagprocedure voor een persoonsvolgend budget doorlopen hebben komen in aanmerking voor een persoonsvolgend budget.

Nog vragen? Contacteer zeker het Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een Handicap (www.brap.be). Je kan er terecht voor alle vragen over handicap in Brussel.

2.4.6. Q&A door het VAPH

De invoering van de persoonsvolgende financiering wijzigde de hele Vlaams erkende sector voor personen met een handicap grondig. Deze ingrijpende verandering brengt de nodige vragen en onzekerheid met zich mee. Het VAPH krijgt regelmatig vragen van cliënten, hun netwerk en hulpverleners. Op basis van deze vragen hebben zij met partners uit het werkveld een *fact-check* ontwikkeld. U kan deze raadplegen op:

<https://www.vaph.be/ondersteuning-op-maat/overstap/fact-check>

3. Nuttige links, adressen

Het Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een Handicap:
www.brap.be (02/201.76.43)

De sociale kaart:
<https://www.desocialekaart.be/>

Sociaal Brussel Online:
<https://sociaal.brussels/>

VAPH adressenlijst van vergunde zorgaanbieders:
<https://www.vaph.be/wegwijzer-vaph-ondersteuning>



4. Bibliografie

- Dienst Ondersteuningsplan Vlaams-Brabant en Brussel. Geraadpleegd op 1 augustus 2017, van <http://www.dop-vbb.be/>
- Brussels Aanmeldingspunt voor Personen met een Handicap. Geraadpleegd op 2 augustus 2017, van www.brap.be
- *Holtackers, S. (red), et al.* (2016). (R)evolutie binnen de sector personen met een beperking. Brussels Welzijnsnieuws, nr. 212, 3-10.
- *Janssens, H.* (2016). Nieuwe regels, nieuwe werking: Dienst Ondersteuningsplan vzw evolueert. Brussels Welzijnsnieuws, nr. 213, 18-20.
- VAPH. (2017). Richtlijnen Rechtstreeks Toegankelijke Hulp: versie juni 2017. VAPH, Brussel.
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Geraadpleegd op 3 augustus 2017, van www.vaph.be
- Vlaamse Sociale Bescherming. Geraadpleegd op 2 augustus 2017, van <http://www.vlaamsesocialebescherming.be/nl>